

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **JUDr. B. B.**, proti žalované: **Notářská komora České republiky**, se sídlem Apolinářská 12, Praha 2, zast. JUDr. Janem Camrdou, advokátem, se sídlem Masarykovo nám. 225, Benešov, o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudcům Nejvyššího správního soudu JUDr. Elišce Cihlářové, JUDr. Jaroslavu Hubáčkovi, JUDr. Karlu Šimkovi, JUDr. Ludmile Valentové, JUDr. Lence Matyášové a JUDr. Jakubu Camrdovi a o námitce podjatosti vznesené žalovanou proti soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Jakubu Camrdovi, ve věci projednávání a rozhodnutí o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze, v řízení o žalobě proti rozhodnutí kárné komise žalované ze dne 4. 11. 2008, č. KK 2/2008 - 202, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 Ca 308/2008,

takto:

- I. Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Eliška Cihlářová, JUDr. Jaroslav Hubáček, JUDr. Karel Šimka, JUDr. Ludmila Valentová a JUDr. Lenka Matyášová **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze, v řízení o žalobě proti rozhodnutí kárné komise žalované ze dne 4. 11. 2008, č. KK 2/2008 - 202, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 Ca 308/2008.
- II. Soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Jakub Camrda **je vyloučen** z projednávání a rozhodnutí o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze, v řízení o žalobě proti rozhodnutí kárné komise žalované ze dne 4. 11. 2008, č. KK 2/2008 - 202, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 Ca 308/2008.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou podanou dne 4. 12. 2008 u Městského soudu v Praze domáhá zrušení rozhodnutí kárné komise žalované ze dne 4. 11. 2008, č. KK 2/2008 - 202, kterým

byl uznán vinným kárným proviněním, za něhož mu bylo uloženo kárné opatření - odvolání z funkce notáře.

Před zahájením ústního jednání ze dne 19. 5. 2010 žalobce podal námitku podjatosti proti všem členům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze, který má o žalobě rozhodovat. Tuto námitku žalobce odůvodnil tím, že je synem politického vězně z 50. let dvacátého století, na právnickou fakultu se dostal až napotřetí, přestože složil přijímací zkoušky a jeho středoškolský prospěch byl velmi dobrý, a funkci notáře získal až tři roky poté, co se o ni ucházel. Proto nechce, aby věc byla posuzována někým, kdo byl či je členem Komunistické strany Československa (dále jen „KSČ“).

Členka senátu 10 Ca Městského soudu v Praze JUDr. Ludmila Sandnerová ve vyjádření k námitce podjatosti uvedla, že nemá žádný vztah k projednávané věci, k účastníkům řízení ani k jejich zástupcům. Nejsou jí známy žádné okolnosti, pro které by měla být vyloučena z rozhodování věci.

Člen senátu 10 Ca Městského soudu v Praze JUDr. Jan Ryba ve vyjádření k námitce podjatosti uvedl, že ta byla vznesena z důvodu, který nesouvisí s předmětem řízení, neboť jím je posouzení zákonnosti rozhodnutí učiněného kárnou komisí žalované. Žalobce osobně nezná a k předmětu řízení nemá žádný osobní vztah. Necítí se být podjatý v neprospěch žalobce, neboť i on je synem člověka politicky perzekuovaného za minulého režimu a rehabilitovaného po roce 1989.

Člen senátu 10 Ca Městského soudu v Praze Mgr. Milan Tauber ve vyjádření k námitce podjatosti uvedl, že nemá žádný vztah k dané věci, k účastníkům řízení ani k jejich zástupcům. Nepodílel se na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu ani v jiném soudním řízení. Na výsledku řízení nemá žádný zájem. Nejsou mu známy ani jiné okolnosti, pro které by měl být z rozhodování věci vyloučen. Není a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani politického hnutí.

Po předložení spisu Nejvyššímu správnímu soudu byl žalobce poučen i o možnosti namítnout podjatost soudců sedmého senátu, případně zastupujícího pátého senátu, kteří mají podle rozvrhu práce rozhodovat o námitce podjatosti vznesené proti soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze. Této možnosti žalobce využil a vznesl námitku podjatosti těch soudců sedmého a zastupujícího pátého senátu Nejvyššího správního soudu, kteří byli v minulosti členy či kandidáty KSČ. Tuto námitku podjatosti žalobce odůvodnil shodně jako námitku podjatosti vznesenou vůči soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze. Dále uvedl, že nedoporučení ke studiu na právnické fakultě bylo v jednom případě odůvodněno jeho neúčastí na prvomájové oslavě. V průběhu praxe justičního čekatele u Okresního soudu v Hradci Králové měl příležitost zblízka sledovat rozhodování jednotlivých soudců a získal přitom zkušenost, že členové KSČ nerozhodovali vždy nestranně. Obdobnou zkušenost získal i v posledních dvaceti letech při čtení některých rozsudků vydaných těmito soudci. Přitom nelze souhlasit s názorem, že profesní minulost soudců je pouze morálním problémem, neboť neformální vazby mezi bývalými kandidáty či členy KSČ přetrvávají dodnes a mohou mít vliv na rozhodování soudců. Svoji kauzu vnímá jako komplot bývalých nomenklaturních kádřů, jehož výsledkem má být jeho profesní likvidace. Ze soudců sedmého a zastupujícího pátého senátu nikoho nezná, a proto

se omlouvá všem z nich, kteří nebyli členové či kandidáti KSČ. Dále žádá, aby výše uvedené důvody podjatosti soudců Nejvyššího správního soudu byly vzaty v úvahu i při rozhodování o námitce podjatosti soudců Městského soudu v Praze, neboť protokolace této námítky je neúplná a neodpovídá přednesu. Konečně pak pro případ doplnění sedmého senátu Nejvyššího správního soudu soudcem JUDr. Jakubem Camrdou upozorňuje na shodu jeho příjmení se zástupcem žalované JUDr. Janem Camrdou.

Námitku podjatosti vznesla také žalovaná, která ji odůvodnila tím, že její zástupce JUDr. Jan Camrda je otcem soudce zastupujícího pátého senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Jakuba Camrdu.

K námitce podjatosti soudců sedmého senátu a zastupujícího pátého senátu Nejvyššího správního soudu se vyjádřili všichni členové těchto senátů.

Členka sedmého senátu JUDr. Eliška Cihlářová uvedla, že k věci samé ani k účastníkům řízení nemá žádný vztah. Nikdy nebyla členkou KSČ a celý svůj život je bezpartijní.

Člen sedmého senátu JUDr. Jaroslav Hubáček uvedl, že nemá vztah k projednávané věci ani k účastníkům řízení či k jejich zástupcům. Žalobce vůbec nezná a nejsou mu ani známy žádné jiné okolnosti, pro které by byl z rozhodování věci vyloučen. Byl členem KSČ, avšak tato skutečnost není sama o sobě důvodem vyloučení z rozhodování o námitce podjatosti. Námitka podjatosti ostatně ani nesouvisí s předmětem řízení, kterým je posouzení zákonnosti rozhodnutí kárné komise žalované. Ve věci se tedy necítí být podjatý.

Člen sedmého senátu JUDr. Karel Šimka uvedl, že vzhledem k svému věku „stihl“ pouze členství v Pionýrské organizaci Socialistického svazu mládeže a poté byl zhruba rok i členem samotného Socialistického svazu mládeže. Svým vstupem do těchto organizací projevil konformitu s komunistickým režimem a snahu neznemožnit si případné studium na vysoké škole. Proti režimu aktivně nevystupoval, ač z poslechu zahraničních rozhlasových stanic i na základě informací od rodičů a dalších rodinných příslušníků dobře věděl, že se jedná o režim nedemokratický a nespravedlivý, který se v řadě případů dopouštěl politických zločinů. Budiž mu jistou omluvou, že pionýry v jeho školní třídě byli všichni a na gymnáziu se našel pouze jediný spolužák, který se členství v Socialistickém svazu mládeže vyhnul. Jeho konformní postoj tedy nevybočoval z modelu chování drtivé většiny ostatních občanů. Svůj postoj k režimu projevil v listopadu 1989 rozdmýcháním studentského protestu na gymnáziu. Po roce 1989 vždy zastával jasně pravicové a umírněně protikomunistické postoje. Počátkem 21. století byl přibližně dva roky členem Občanské demokratické strany, v níž ukončil členství z důvodu vhodnosti kvůli jmenování do funkce soudce.

Členka zastupujícího pátého senátu JUDr. Ludmila Valentová uvedla, že se ve věci necítí být podjatá, nemá vztah k účastníkům řízení ani k jejich zástupcům ani k věci.

Členka zastupujícího pátého senátu JUDr. Lenka Matyášová uvedla, že se necítí být podjatá a nemá žádný vztah k účastníkům ani k věci.

Naopak další člen zastupujícího pátého senátu JUDr. Jakub Camrda uvedl, že se cítí být podjatý, neboť zástupce žalované JUDr. Jan Camrda je jeho otcem a mohly by tak vzniknout důvodné pochybnosti o jeho nestrannosti a objektivitě. Nebyl členem ani kandidátem KSČ.

Soudci jsou podle § 8 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může podle § 8 odst. 5 s. ř. s. namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření. O námitce podjatosti člena senátu Nejvyššího správního soudu pak rozhoduje jiný senát téhož soudu, jak dovodil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 10. 7. 2003, č. j. Nao 28/2003 - 5, jež bylo publikováno pod č. 49/2004 Sb. NSS.

Žalobce v námitce podjatosti vůči soudcům sedmého a zastupujícího pátého senátu Nejvyššího správního soudu tvrdil, že jejich případné členství či případná kandidatura na členství v KSČ představuje překážku v jejich účasti na rozhodování o námitce podjatosti soudců senátu 10 Ca Městského soudu v Praze. Touto otázkou se však již v minulosti zabýval Ústavní soud, který v usnesení ze dne 17. 9. 2009, sp. zn. IV. ÚS 682/09, <http://nalus.usoud.cz>, dospěl k následujícímu závěru: *„Otázku, kdo není oprávněn zastávat určitou funkci v souvislosti se svou činností za minulého režimu, řeší zákon č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů. Uvedený zákon zakotvuje princip, podle něž prosté členství v KSČ není skutečností, jež by obecně vylučovala soudce z rozhodovacího procesu. Míru nezávislosti soudce (např. i s ohledem na jeho bývalé angažmá v KSČ) je tudíž nutno posuzovat v každém případě s přihlédnutím k jeho jedinečným okolnostem. Podle názoru Ústavního soudu nelze z bývalého členství určité osoby v KSČ bez dalšího dovozovat, že by nemohla nezáujatě posoudit restituční případy, byť jde o případy, které mají - stěžovatelskými slovy - "původ ve zločinech komunismu". Na základě stejné argumentace Ústavní soud v dalším usnesení ze dne 27. 10. 2009, sp. zn. III. ÚS 2336/08, dovodil, že ani případné někdejší členství soudkyň příslušného senátu odvolacího soudu v předlistopadové KSČ nepředstavuje bez dalšího překážku jejich účasti na rozhodování o žalobě na ochranu osobnosti, týkající se tvrzených aktivit žalobkyně v rámci justice před rokem 1989.*

Podle judikatury Ústavního soudu tedy samotné členství soudce v KSČ bez dalšího nezakládá důvod pro jeho vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci, a to ani takové, v níž je požadována náhrada újmy, jejíž vznik má mít souvislost s existencí bývalého komunistického režimu. Tím spíše nelze za podjaté považovat soudce Nejvyššího správního soudu, kteří mají toliko rozhodovat o námitce podjatosti vznesené vůči soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze v řízení o žalobě proti rozhodnutí kárné komise žalované. Navíc podle žalobou napadeného rozhodnutí se žalobce dopustil kárného provinění svou nečinností v mnoha dědických věcech, jež byly vedeny v období od roku 1994 do roku 2005. Z toho je zřejmé, že předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí správního orgánu, které nemá žádný původ v předlistopadovém komunistickém režimu. Za tohoto stavu věci se tedy závěr o podjatosti soudců sedmého a zastupujícího pátého senátu Nejvyššího správního soudu může opírat pouze o existenci jejich vlastního konkrétně definovaného zájmu na výsledku rozhodnutí o námitce podjatosti vznesené vůči soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze. Žalobce však ve své námitce podjatosti neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, která by svědčila o poměru soudců Nejvyššího správního soudu k věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům, a která by tak podle § 8 odst. 1 s. ř. s. byla důvodem pro zpochybnění jejich nepodjatosti. Námitku podjatosti žalobce odůvodnil tím, že je synem politického vězně z padesátých let dvacátého století, že kvůli této skutečnosti měl potíže s přijetím ke studiu na právnickou fakultu a se získáním zaměstnání na státním notářství, že soudci z řad členů a kandidátů KSČ nerozhodovali a ani dnes nerozhodují vždy nestranně, že neformální vazby mezi nimi trvají dodnes a mají vliv na jejich rozhodovací činnost a že daná kauza byla rozpoutána bývalými nomenklaturními kádry za účelem jeho profesní likvidace. Žalobce se však nikterak nezmnínil, že by se na potížích v osobním a profesním životě, které mu podle jeho tvrzení způsobil bývalý komunistický režim, podílel některý ze soudců sedmého či zastupujícího pátého senátu Nejvyššího správního soudu. Rovněž tak neuvedl, jaké skutečnosti nasvědčují tomu, že některý ze soudců těchto senátů nerozhodoval kvůli svému členství či kandidatuře na členství v KSČ v předlistopadovém režimu nestranně a že nerozhoduje nestranně ani v režimu demokratickém. Dále žalobce nespécifikoval, kteří ze soudců sedmého či zastupujícího pátého senátu Nejvyššího správního soudu mají mít z důvodu svého dřívějšího členství či kandidatuře na členství v KSČ neformální vazby na jiné bývalé členy či kandidáty KSČ a spolu s nim se účelově podílet na zahájení řízení vedoucího k jeho odvolání z funkce notáře. Naopak žalobce výslovně prohlásil, že nikoho z členů těchto senátů nezná. Ani žádný ze soudců sedmého a zastupujícího pátého senátu Nejvyššího správního soudu ve svém vyjádření k námitce podjatosti nezmnínil žádnou skutečnost, pro níž by měli být vyloučeni z projednávání a rozhodnutí o námitce podjatosti vznesené vůči soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze.

Jediným důvodem žalobcem vznesené námitky podjatosti vůči soudcům sedmého a zastupujícího pátého senátu Nejvyššího správního soudu tak bylo jejich případné členství či kandidatura na členství v předlistopadové KSČ, které však podle zmiňované judikatury Ústavního soudu samy o sobě nemohou jejich nepodjatost zpochybnit. Kromě toho samotné členství či kandidatura na členství soudce v KSČ před listopadem rokem 1989 rozhodně není důvodem k domněnce, že takový soudce nerozhodoval za minulého režimu nestranně. Již vůbec pak z uvedené skutečnosti nelze usuzovat na to, že zásadu nestrannosti porušuje takový soudce v nynějším společenském řízení nebo že se ve spolupráci s dalšími bývalými členy či kandidáty KSČ snaží v určitých řízeních o ovlivnění jejich výsledku či

dokonce tato řízení spoluiniciuje za účelem poškození práv jiných osob. Pokud by Ústavní soud takové obavy sdílel, pak by jistě nemohl dospět k závěru, že pouhé členství soudce v KSČ nezakládá důvod pro jeho vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci. Navíc reálnost takových obav nevyplývá z žádné obecně známé skutečnosti.

Lze tedy shrnout, že samotné případné členství soudců sedmého a zastupujícího pátého senátu Nejvyššího správního soudu v KSČ či kandidatura na toto členství nepředstavuje důvod, pro který by tito soudci byli podle § 8 odst. 1 s. ř. s. vyloučení z projednávání a rozhodnutí o námitce podjatosti vznesené vůči soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze. Námitku podjatosti žalobce vznesenou vůči členům sedmého a zastupujícího pátého senátu Nejvyššího správního soudu tedy nelze považovat za důvodnou.

Námitce podjatosti žalované odůvodněné blízkým příbuzenským vztahem mezi jejím právním zástupcem a soudcem zastupujícího pátého senátu JUDr. Jakubem Camrdou, na jehož možnou existenci upozornil i žalobce a který potvrdili samotný soudce i právní zástupce žalované, je však nutné přisvědčit. Podle zmíněné judikatury Ústavního soudu je totiž při posuzování námitky podjatosti rozhodujícím kritériem objektivní hledisko, přičemž to vylučuje, aby v dané věci rozhodoval soudce, který je synem právního zástupce žalované. Se zřetelem na tento poměr soudce Nejvyššího správního soudu k zástupci účastníka řízení je tedy podle § 8 odst. 1 s. ř. s. dán objektivní důvod pochybovat o jeho nepodjatosti.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti lze podle § 8 odst. 5 s. ř. s. učinit závěr, že soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Eliška Cihlářová, JUDr. Jaroslav Hubáček, JUDr. Karel Šimka, JUDr. Ludmila Valentová a JUDr. Lenka Matyášová nejsou vyloučení z projednávání a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze, v řízení o žalobě proti rozhodnutí kárné komise žalované ze dne 4. 11. 2008, č. KK 2/2008 - 202, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 Ca 308/2008. Z projednávání a rozhodnutí je vyloučen jen soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Jakub Camrda, a to výlučně kvůli jeho rodinnému poměru k zástupci účastníka řízení. V případě nepřítomnosti některého člena sedmého senátu Nejvyššího správního soudu při projednávání a rozhodnutí o námitce podjatosti vznesené vůči soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze tedy nemůže být sedmý senát doplněn o soudce zastupujícího pátého senátu JUDr. Jakuba Camrdu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. října 2010

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu